

01-10 Architecten | 'Alles in het teken van een gezonde leefomgeving'

24-02-2020 09:34



01-10 Architecten uit Rotterdam heeft het ontwerp gemaakt voor een kliniek voor Antes/Parnassia op het Antes terrein aan de Oude Maas bij Poortugaal. Uniek is de bouw van 144 individuele studio's, een soort micro-appartementen. In een complex waarin daglicht en uitzicht centraal staan en waar overal natuurlijke materialen zijn toegepast. "Alles in dit gebouw staat in het teken van het creëren van een gezonde leefomgeving", zo zegt architect Jeroen van Bekkum.

"De zorg voor cliënten in de geestelijke gezondheidszorg is sterk aan verandering onderhevig"

"De zorg voor cliënten in de geestelijke gezondheidszorg is sterk aan verandering onderhevig", zo zegt Van Bekkum. "Vandaag hechten opdrachtgevers veel waarde aan 'healing environment'; cliënten zouden niet een leven lang afhankelijk moeten zijn van zorg, de focus ligt dus op herstel en autonomie. "In een project als dit is voor ons het luisteren en praten bijna net zo belangrijk als tekenen". Wat Antes bijzonder maakt is dat ze echt de direct betrokken zorgverleners en cliënten met ons in gesprek hebben laten komen. Wij moeten een brug slaan tussen hun ervaringen, inzichten wensen, zorgen etc. en nog een heel scala aan andere overwegingen. Er wordt aan ons gevraagd om zoveel mogelijk draagvlak te creëren bij al die verschillende betrokken mensen. Een heel intensief proces.



Daglicht

Het streven naar een gezonde leefomgeving vertaalt zich volgens Van Bekkum verder in royale daglichttoetreding en het betrekken van de omringende natuur. “het moest naast een functioneel en efficiënt vooral ook een fijn gebouw worden. Het complex ligt in een groene omgeving. Er staan oude bomen op het terrein. Daar hebben we het gebouw als het ware omheen gevouwen. Door het specifieke gevelontwerp kunnen cliënten op een veilige manier genieten van frisse lucht en het uitzicht op de groene omgeving en de Oude Maas. Ondanks de compacte functionele opzet is het gelukt om ook in het hart van het gebouw daglicht te brengen.

Menselijke maat

In deze kliniek voor langdurige zorg gaat het volgens Van Bekkum niet alleen om een aantrekkelijk, veilig verblijf voor de cliënten, maar moeten ook de medewerkers zich er prettig voelen. “Dat vraagt om een overzichtelijk gebouw. Zorgverleners moet het gevoel hebben dat zij bereikbaar en zichtbaar zijn maar hier ook een veilige werkomgeving kunnen vinden.” Zorgverleners zijn goud waard en als dit gebouw mensen kan overtuigen om in de zorg te komen werken dan zou dat natuurlijk een fantastisch resultaat zijn.



Het gebouw moet een efficiënte manier van werken mogelijk maken, we hebben het dus ook veel gehad over korte loopafstanden, overzicht en een heldere organisatie. Verder moet zo'n complex tegen een stootje kunnen. "Daarin schuilt ook een tegenstelling. Door functionele motieven gedreven zou er heel gemakkelijk een wat kille uitstraling kunnen ontstaan, maar met Antes vonden we het heel belangrijk dat het complex juist een warme, gastvrije verblijfsomgeving zou vormen. Bij het ontwerp van de gevel hebben we daar rekening mee gehouden. Ook het interieur kenmerkt zich door natuurlijke, zachte materialen. Daarin hebben we ook een bijzonder hoog afwerkingsniveau weten te bereiken."

Bijzonder aan het complex is de aanwezigheid van een onderwijsinstelling. "Het Albeda Zorgcollege was al op het terrein aanwezig. Door de integratie van de verpleegopleiding in de nieuwbouw – de opleidingsruimtes liggen in de onderbouw met een eigen entree naast de entree van de kliniek- ontstaat een levendige plint. Voor de opleiding en zorg vormde deze integratie een unieke kans om concreet vorm te geven aan praktijkgericht onderwijs."

Dilemma's

Antes/Parnassia-Albeda

Op het zogeheten Antes-terrein aan de Oude Maas in Poortugaal wordt al meer dan honderd jaar

VASTGOED JOURNAAL

psychiatrische zorg verleend. De bouw van de nieuwe kliniek van 11.000 m² vormt de start van een transformatie van deze plek naar een moderne ggz-zorgomgeving. De kliniek biedt niet alleen langdurige zorg voor 144 cliënten. De nieuwbouw biedt ook onderdak aan het Albeda Zorgcollege. De opening is in maart 2020.

We hebben geleerd dat we dit gebouw voor twee groepen mensen maken. Voor diegene die door omstandigheden gedwongen zijn om hier een tijdje te verblijven als client. En voor diegenen wiens dagelijkse werkomgeving dit is. Beiden hebben een rol gehad in de totstandkoming van het ontwerp. De inzet van Virtual Reality helpt daarbij enorm, we kunnen in een vroeg ontwerpstadium al testen of onze ideeën ook echt werken. Het gaat er uiteindelijk om dat deze verblijfs- en leefomgeving cliënten helpt om zich beter te voelen, zelfstandig te kunnen zijn en stappen te zetten richting een nieuwe volgende fase in hun leven.

En kan het gebouw op deze manier werkelijk helpen bij het helen van mensen? “Wij hebben als architecten een optimistisch vak, ik geloof daar zeker in. Het precieze effect van ons handelen is moeilijk te meten, maar we willen zeker evalueren hoe het gebouw straks door cliënten, medewerkers en bezoekers wordt beleefd. Alles wat we kunnen doen om een “healing environment” te creëren, hebben we gedaan”, aldus Van Bekkum.



VASTGOED JOURNAAL

01-10 Architecten

VASTGOED
JOURNAAL



VASTGOED JOURNAAL

Jeroen van Bekkum is sinds begin dit jaar directeur/eigenaar van het Rotterdamse bureau 01-10 Architecten. Daarvoor gaf hij als senior-architect leiding aan een groep architecten en ingenieurs. 01-10 is ook actief in het ontwerp van woningen, hotels en schoolgebouwen. Van Bekkum was eerder werkzaam als architect bij Geurst & Schulze Architecten en Jeroen Schipper Architecten.

Redactie